

Տարեկան գին 6 Արժաք Մեծիտիկ.
Վեցանոյ 31/4
Մեկ ծանուցումը տալիս 2 դուրաշ է
Ստորագրութիւնները կանխիկ են:
Ստորագրութիւնները ամսոյ ինն եւ
կիսի կշարժեն:

Դուրս երթալիք լրագիրներուն համար 6
ծախքը առ ճոյնն վրայ է:
Լրագրոյ վերաբերեալ նամակ կամ որ և
իցէ գրութիւն Խմբագրին պիտի ուղ-
ղուի. եւ ասոց համար ծախքը կը
կտրին վրայ է:

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Ե. Օ. Դ

Լրագրոյս զիտու որ ցրուիչը երկու
շաբաթէ յիշեր հարկիցուցիչ պատճառ
առ մը մնայրադարձութիւնը դանուե-
լով, լրագրոյս արդոյ բաժանորդոց անոնց
նորոգմանութիւնը կը խնդրենք՝ եթէ մեր
ամեն հոգածութեան հակառակ՝ լրագիրս
չկրցաւ ժամանակին կանոնադրապէս ի-
րենց ձեռքն հասնիլ:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՊՈՐՈՍԱՅԻ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ
ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Փարիզ 7 դեկտեմբ.

Պամ. քօնսոյիս՝ 47 47/4
Պամ. փոխառութիւն 1863ի՝ 550
Պամ. պանքա 680:

Լոնտոն 8 դեկտ.

Պամ. քօնսոյիս՝ 46 7/8 47 1/8
Պամ. փոխառութիւն 1858ի՝ 70 1/2 71 1/2
Պամ. փոխառութիւն 1862ի՝ 71 71 1/2:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐ

Փարիզ 1 դեկտեմբ.

«Ս. Ենեթիկէն կը ծանուցանեն թէ
Ֆրիւտի նահանգը խաղաղեւրդ պաշար-
ման վիճակը վերցաւ:»

Հարթութեան հասած Եւրոպական լը-
րագիրները բոլորովին չոր ցամաք են: Բա-
ղաբանութիւնը մօտաւորապէս պատերազմի
կտակածներէն ազատելով հանդիման կը
թուի, թէ և «անանկալը» Գամալիսի
սուրին պէս կ'ստուած է միշտ իր դիմուն-
կայ: Ըսանկ պարագայ կամ հանգստեան
ժամանակներ, կառավարութիւնները երկ-
րորդական կամ կախ մնացած քաղա-
քական խնդիրներ կարգադրելու կամ ներ-
քին բարեկարգութիւններ ընելու կ'զբա-
ղին և կամ ապագայ հաւանականութեանց
նկատմամբ նախահոգ զգուշութեանց և
ապահովութեանց միջոցներ կը խորհին:

Գաղղիոյ մէջ մամայ աղատութեան
խնդիրը նորէն յուզուիլ սկսաւ: Պ.
Բէրլինի՝ ներքին գործոց պաշտօնէայն
Բաւա լրագրին խմբագրապետ անուանի Պ.
Էմիլ ար ժիրապտէնի նամակ մը գրած է,
որուն մէջ աղագրական օրինաց չափաւոր-
ւելուն փափաք և յոյս կը յայտնէ:

Բերլինի գուքսին այս յայտարարու-
թիւնը կայսեր անհաճոյ եղեր է կըսէ
Քօնսոյիս խմբագրին և կաւելընէ թէ
կայսրը դժգոհութիւն յայտնեց և Պ. Բէր-
լինիին որ առանց իրեն հարցնելու այն-
պիսի յայտարարութիւն մ'ըրեր է Պ. Ժի-
րապտէնի ուղղած նամակին մէջ:

Ըստ արդի և Բրուսելոյ կառավարու-
թեանց մէջ անընդհատ բանակցութիւն
կըլլայ այս օրերս Հիւզվիկ — Շուշեյի
մէջ հաստատուելը նոր կառավարութեան
խնդիրը լուծելու համար Ըստ արդի Գեր-

մանական գաշնակցութեան անգամ երդ-
մանը տեղութեանց հետ կուգէ որ յիշ-
եալ դքսութեանց վէհապետութիւնը
Բերլինիէ պարհի Ֆրեյտերի գուքսին
արուի ըստ ժառանգական իրաւանց, բայց
Բրուսիա դժբախտութիւն կը ցուցնէ
այս կարգադրութեան, ուստի և իրաւունք
կախած կուտայ թէ դքսութիւնները գը-
րաւելու միտք ունին: Բայց կերելի թէ
չպիտի կրնայ իր փոխադրութիւնը քաշ-
ընէլ:

Միւս կողմէն Ըստ արդի ալ կա-
խտի կըսեն, Ս. Ենեթիկէն գաւառը Գեր-
մանական գաշնակցութեան մէջ մտնելու
որպէս զի եթէ ապագային մէջ յիշեալ
գաւառին պատճառաւ պատերազմ կայ-
ուի, բոլոր գերմանական տէրութիւնները
պարտաւորին Ըստ արդի հետ միանալու:

Սահայն կերելի թէ Ըստ արդի այս
ջանքը չպիտի կրնայ յաջողիլ, փասն զի
Բրուսիա համալիր չէ իրեն և չպիտի լը-
լայ միւս և որ Ըստ արդի ալ չգիշանի Բը-
րուսիոյ վերայիցեալ դիմանալը:

Տեսնենք մեր պիտի կայանք գտնէ
այս խնդիրը ալ:

Խաղիոյ Բարձա քաղաքէն կը գրեն
թէ յիշեալ քաղաքին մէջ քաղաքական
գաւազրութիւն մը բռնուեր է, որ բարե-
կարգարար դեռ գաւառին մէջ տարած-
ուած չէ եղեր:

Խաղիոյ լրագրաց խօսքին նայելով՝
Հոսի կառավարութիւնն իր գործը բա-
նալը լուծելու և նոր հիման մը վրայ կազ-
մելու պատրաստութիւն կը անանէ: Եւ
զէն օրոշուեր է, կըսեն, որ Կարօլի
նախկին թագաւոր Ֆրանչիսկոս երկրորդ
պարագայէն պիտի ըլլայ այս նոր բանակին,
և գաղղիայի Լամբրիսիէր դրապետն ալ
հրամանատար:

Բերլինի նոյեմբեր 30 թուով լուր
կուտան թէ նոյն օրը Յունաստանի Ս.
Գեորգ առաջին թագաւորն ազգային և
բնութիւնանց ժողովին մէջ Յունաստա-
նի նոր սահմանադրութեան պահանջած
երգումն ըրեր է ի ներկայութեան օ-
տարագրի դեսպանաց և համայն բարձ-
րաստիճան պաշտօնատարաց: Յետոյ և
բնութիւնանց ժողովը լուծեր է: Նոյն
լուրերը կը ծանուցանեն նաև թէ Յու-
նաստանի արտաքին գործոց պաշտօնէայ
Պ. Թէոտոր Տէլիսանի հրաժարական
տուեր է իր պաշտօնէն: Ըստ հրաժարա-
կանին պատճառը պաշտօնակցացը հետ
ունեցած կարճեաց անհամաձայնութիւնը
կը համարուի:

Ղարնէն եկած վերջին լուրերը կը ծա-
նուցանեն թէ Ղարնի Կախաթօ իշխանը
զիջեր է Սիմօնաքի նեղուցը բանայու,
քանզուած ամրոցները վերստին չընելու
և գաշնակից տէրութեանց ըսած արշա-
ւանաց ծովըը վճարելու:

Ըստ ամենայնիւ անգղիացի վաճա-
ռականները Ղարնի անգղիական դես-
պան Սրբ Ղան Րիթթօ Ընքօր ու
զերծ մ'ուղղեր են, որով անոր ուշադրու-
թիւնը կը հրաւիրեն մտադրի առևտու-
րին դեմ Ղարնի կառավարութեան հա-
նած արդեւքներուն վրայ, որ հակառակ

են Միջոցի հետ ըսած գաշնակցութեան
պայմաններուն:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Եւրոպան Հիւզվառանի հետ կըող-
հեռադրական թիւը կայսերական տէ-
րութեան երկրէն Պարսկաստան ան-
ցունելու առթիւ սահմանադրութիւններուն
որոշման վրայ անհամաձայնութիւն ծա-
ղած էր կայսերական տէրութեան և
Պարսից կառավարութեան մէջ: Գոհու-
թեամբ կը ծանուցանենք որ այս անհամա-
ձայնութիւնը լուծուեցաւ: Երկուշաբթի
օրը Բարձր. Սալի փաշան և մայրաքա-
ղաքի Պարսից Ս. Ենեթիկէն գաւա-
ռագիր մ'առաջարկեցին, որ երկու տէրու-
թեանց սահմաններուն հեռադրական կէ-
տը կորչէ:

Հեռաբար կը յուսացուի որ քանի
մ'օրէն Լոնտոնի ու Պալիսթայի մէջ
հեռադրական ուղղակի և անընդմէջ հա-
ղորդակցութիւններ կ'սկսին:

Պարսկական հրամանաւ՝
Ըստ արդի Գաղապէր Լասէ լիա
Մէհմետ Եֆէնի Բուսնի Գաղապէր
անուանեցաւ:

Երբեքի գայմագամ Միրիսիւրան Խա-
միլ փաշան Ուլուսեյի գայմագամ ան-
ւանեցաւ:

Բաքիստուղի գայմագամ Միրիսիւրան
Բիշաթ փաշան Ղ. օլոսի գայմագամ ան-
ւանեցաւ:

Ղ. օլոսի գայմագամ Սալիա Եֆէն-
ալին Ուլոսի գայմագամ անուանեցաւ:

Պոլսա առաջի գայմագամ Մէհմետ
պէյը Թէքլիսապի գայմագամ անուա-
նեցաւ:

Համիտի գայմագամ Մէհմետ պէյը
Պոլսա առաջի գայմագամ անուանեցաւ:

Երբեքիստուղիսէն հեռադրով լուր
եկաւ թէ գաւառին ընդհանուր կառա-
վարից Ս. Ենեթիկէն և Սալի փաշան յան-
կարծամաճ փախճաներ է:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Յոյսն է որ Եգգային Սահմանա-
դրութեան 99դ յօդուածին համեմատ
անոր հիմնական սկզբունքն անփոփոխելի
են: Բայց երբ փորձառութեամբ ինչ ինչ
արամադրութեանց փոփոխութիւնը հար-
կաւոր դատուի, հինգ տարին անգամ մը
այս վերաքննութեան գործը Յանձնաժո-
ղով մը պիտի յանձնուի: Եգգային Նիդ-
հանուր ժողովն իր այս տարուան յուլիս
26 նիստին մէջ նկատելով՝ որ սահմանա-
դրապէս կազմուած ամեն ազգային ժո-
ղով և Խորհուրդ՝ իրենց պաշտօնատա-
րութեան շրջանին մէջ կրնան ալ և այլ
զրգաւարութիւններու հանդիպիլ, և
Սահմանադրութեան այն մասերուն մէջ՝
որոյ գործադրութիւնը իրենց կը վերա-
բերի՝ կրնան փորձով թերութիւններ և
գիտողութեան արժանի կէտեր նշանել:

արժան գատեց որոշել որ իւրաքանչիւր
Ժողով և Խորհուրդ գիտողութեան տե-
տըր մը ունենայ, անոր մէջ վերաքննելի
դատուած ինչ ինչ յօդուած կամ արա-
մադրութիւն նշանակելու համար, հե-
տեւեալ պայմաններով:

Ա. Եթէ Ժողովականի մը կողմէն ա-
ռաջարկուի այն վերաքննելի մասը, պէտք
է որ երկու ժողովական ալ հաստատեն
նոյն առաջարկութիւնը: Եթէ ատեն միայն
ժողովը զայն քննութեան կառնու, և եթէ
վերաքննելի դատէ, գիտողութեանց տեա-
րին մէջ արձանագրուիլ կ'որոշէ և իր
գիւսնին կը յանձնէ:

Բ. Դեռանք պարտաւոր է այս առա-
ջարկութեան վերաբերեալ գիտողու-
թիւնները և պարագաները տեսնադրել,
և վերաքննելի յօդուածին գործադրու-
թեան ինչ տեսակ դժուարութիւններու
տեղե տար և ինչ փոփոխութեան ենթա-
կայ դանուիլ մէջ բերուած պատճառա-
բանութեամբ հանդերձ նշանակել, անտես
չառնելով առաջարկողին և հաստատողին
անունները:

Երբ հանուր Ժողովը այս որոշման
գործադրութեանը համար, Եգգ. Ս. ար-
չութիւնը շրջաբերական մը զիջէ բոլոր
ազգային ժողովոց հոգաբարձութեանց և
Թաղական խորհրդոց, որպէս զի յատուկ
գիտողութեանց տեալ մը բանան, և վե-
րոյիցեալ տրամադրութեանց համաձայն
պէտք եղածը անօրինակ. ըստ որում երբ
վերաքննութեան Յանձնաժողովը կազմուի
պիտի խնդրուի որ գիտողութեանց տեա-
րերը Ս. արչութեան զիջուին և նա ալ
յիշեալ Յանձնաժողովին ներկայացնէ:

Վեհապատիւ Սրբապան Պատրիարք
Հայրը նկատելով որ ազգային Ս. արչու-
թեան ճիւղերէն կամ մանաւանդ խոր-
հուրդներէն ոմանք՝ որք Սահմանադրու-
թեան 86 յօդուածին համեմատ կը պարտա-
ւորին իրենց անգամայն մեծագոյն մասին
ներկայութեանը միայն նիստ բանալ և գործ
անօրինել, երբեմն քանի մը անգամ իրա-
րու վրայ մեծագոյն մաս ներկայ չունենա-
նուն պատճառաւ գործերը ետ կը ձգեն,
և երբեմն ալ ստիպողական պարագայից
մէջ առանց մեծագոյն մասի գործ անօ-
րինելով զիջը պատասխանատուութեան
ներքե և կը ձգեն իրենց ազգային Ս. արչու-
թեան նախագահ. ուստի Սահմանադրու-
թեան ճիւղ գործադրութեանը հսկելու
պարտաւորութեամբ մայրաքաղաքի բոլոր
տեսուչ խորհրդոց, հոգաբարձութեանց
և Թաղական խորհրդոց շրջաբերու-
կան մը զիջած է, որով կզգուշացնէ գա-
նունք այս օրինակ ընթացքէ մը, և կը խնդ-
րէ որ եթէ խորհուրդ մը կամ հոգաբար-
ձութիւն մը երեք անգամ իրարու վրայ
մեծագոյն մաս չունենայ, պատճառն ու
բացատրութիւնը գրով հաղորդէ Ս. Պատ-
րիարք Տօր, որպէս զի պէտք եղած դար-
մանն անյատալ ի գործ դրուի:

Եգգային վարչութիւնն անցեալները մայ-
րաքաղաքի Թաղական խորհրդոց շրջաբե-
րական մ'ուղղած էր Եգգային ընդհանուր
տրոց բաշխումն ընելու համար, որուն
հետ Բնդհանուր ժողովին որոշած տասն

1. ՊՕԼԻՍ ՋԻՆԻԼԻ ԽԱՆ